No. 9269 Woensdag 11 Aug. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Moraal zonder godsdienst.

Enkele weken geleden meende de Beurs een protest te moeten laten horen, tegen ons voorstel, om de filmen hier te laten keuren, volgens de lijsten van het legion of decency, omdat in zulk een geval ons volk beinvloed zou worden door Katholieke zedelijkheidsopvattingen.

We hebben daarop gevraagd volgens welke opvattingen dan de Beurs een keuring wensen zou: waarop we nog steeds geen antwoord hebben. Maar later hebben we nog eens aan de hand van het bekende Standaardwerk „Nederlands Bestuursrecht" gewezen op de invloed van de christelijke religie en zedeleer op het ontstaan van de goede zeden en de zedelijkheidsovertuigingen van ons volk. Dat deze meer dan welke andere factoren ook daarin hebben mede te spreken.

Dit is niet alleen in zake het beoordelen van films, maar ook in zake van litteratuur- en plaatverspreiding en het voegzaam gekleed gaan op de openbare weg.

Nu kunnen we het ons indenken, dat materialisten en atheisten ingaan tegen de Christelijke opvatting welke in de Nederlandse wet ligt. Zij moeten dit doen, omdat zij het bestaan van God loochenen en dus de moraal geheel onafhankelijk stellen van God en Godsdienst.

Reeds in het oude heidendom waren er, die deze leer huldigden, zo de Sophisten en Epicurus „der Ahnherr und Lehrmeister der Lebemäinner aller Zeiten". Epicurus stelde de gehele moraal in dienst der wellust. In de tijdperken, waarin de Katholieke Godsdienst overheersend is, zien we geen streven om de moraal onafhankelijk te maken van God en Godsdienst. Maar in de 17e eeuw herleeft deze leer in volle kracht.

Volgens Hobbes o.a. ontstaat een algemeen verschil tussen goed en kwaad en daarmede de eigenlijk moraal eerst door een Staatswet. De positivst Contes aanvaardt het vivre pour autriu als de hoogste zedeleer. Kant beschouwt de moraal als de voorschriften van het autonome vernuft.

Zoveel hoofden, zoveel zinnen, kan het ook anders?

Wanneer men aan een gebouw zijn grondvesten ontneemt, ontbreekt het hechtheid en grondlijnen.

Er zijn onder deze voorstanders van de onafhankelijke moraal personen, die op vlegelachtige manier, met alle moraal de spot drijven: hoewel ze als aanhangers der onafhankelijke moraal zelfs principieel het recht missen, een ander te verwijten, dat diens opvatting omtrent zedelijkheid onjuist is. Tegenover dergelijke tegenstanders laten we hoogstens een waardig protest horen. Maar er zijn er ook aan wiens goede bedoelingen we allerminst twijfelen en die met ons de zedelijkheid van het volk willen bevorderen.

Maar hier geschiedt hetgeen onvermijdelijk moet gebeuren. Zedelijkheidsbegrippen, waarbij ieder alleen aan zich zelf verantwoording schuldig is, en de leer zich naar de praktijk richten moet, zijn elastisch naar willekeur vast te stellen begrippen, die de ontuchtige het recht geven zelfs de ontucht voor zedelijk te doen doorgaan.

We zouden als voorbeelden kunnen aanhalen, de verdediging van de homosexualiteit, de geoorloofdheid van het Neomaltusianisme, verdediging der vrije liefde enz.

Enkele schrijvers willen we citeren:

In het jaar 1933 schreef Koos Vorrink een boek onder de titel: „Om de vrije mens der nieuwe gemeenschap", welk boek als handleiding zou ten dienste staan aan de vrije jeugdvorming met het doel: de opvoeding tot het democratische socialisme.

Vanzelfsprekend raakt hij in dit werk ook de algemeen menselijke zielkundige en opvoedkundige problemen, waaromtrent hij begrijpelijkerwijze van een andere opvatting blijk geeft, dan wij katholieken te dien opzichte huldigen.

Op zich zelf moge het een verblijdend teken zijn, dat een socialistische leider de jonge mensen wil opvoeden „tot tucht, tot geestelijke tucht, tot zedelijke tucht" — de principen, waarop hij zich, niet het minst bij de sexuele opvoeding, grondt, moeten wij zonder meer veroordelen.

Voor ons geldt uitsluitend de onveranderlijke moraal der tien geboden; een opvoeding tot fatsoenlijk mens naar de inzichten van een eigen geschapen „lekenmoraal" dekt de eisen van de decaloog niet.

Koos Vorrink moge al schrijven: „de zedelike gevoelens stammen uit het geestelik kulturele wezen van den mens, dus uit de sfeer, die de mens wezenlik van het dier onderscheidt" (p. 222); en voor wat mag en niet mag: „kan vanuit de zedelijke waarderingen van de mens met de kwalifikaties goed of kwaad worden getroffen" (p. 222); — voor iedereen, christen èn ook socialist, blijft de vraag: wat zegt hieromtrent de onveranderlijke natuurwet, door Christus in het Nieuwe Testament bekrachtigd, en nader verklaard, terwijl Hij het onderhouden er van door Zijn genade vergemakkelijkte.

Wanneer wij ons niet door deze onveranderlijke waarheid laten leiden, dan zullen we noodzakelijkerwijze tot uiteenlopende appreciaties van goed en kwaad komen, zoals uit het boek van Vorink — zie, om het met een enkel voorbeeld te illustreren, wat hij schrijft over de homosexualiteit — duidelijk blijkt.

Ook Henriette Roland Holst heeft een goede tien jaar geleden een werk geschreven, waarin zij de moraal behandelt, onder het opschrift: Communisme en moraal". Ook zij tast daarin de grondslagen der christelijke zedenleer aan, waar zij b.v. schrijft: „de kinderen moeten opgevoed worden door goede opvoeders, die uit roeping dit werk gekozen hebben. Dan zullen de banden tussen man en vrouw bevrijd worden van alle uiterlijkheden en toevalligheden, de man zal niet langer het gehele leven der vrouw opslorpen. Die banden zullen dan enkel afhangen van wederzijdse neiging. En daardoor zullen zij een innerlijke vastheid verkrijgen — een vastheid natuurlijk niet voor allen dezelfde en voor niemand berustend op uiterlijke dwang."

We zien hier in een enkele blik op hun werk, hoe we bij Henriette, Roland Holst en Koos Vorrink, zoals trouwens bij alle communisten en socialisten niet geleid worden door de regels der christelijke moraal, doch dat we daar toe zijn — ze moge dan al van die van anderen, zuiver-rationalisten b.v., afwijken — aan een onvervalste leken-moraal.

RONDOM DE GRAMOFOON. Schooljongens en -meisjes uit het Ussuri district in Oost Siberië luisteren voor de eerste keer naar de tonen van een gramofoon, die voor de school werd gekocht. Men ziet hoeveel plezier de kinderen er in hebben.

De z.g. onafhankelijke, vrije of lekenmoraal nu, die de zedenleer van God en godsdienst wil losmaken, wordt in de moraal-theologie terecht onredelijk, onzedelijk en verderfelijk geheten.

Onredelijk: God immers, onze Schepper en ons einddoel, heeft bepaald, hoe we ons levensgedrag hebben te regelen; niemand anders heeft het recht er toe, dat zegt ons het gezond verstand. Maar dan hebben we ook te aanvaarden vaststaande zedewetten, waaraan niet te tornen valt.

Wat onredelijk is, wordt ook onzedelijk. Een vrije moraal toch loochent de onafwijsbare verplichting, aan Gods geboden te gehoorzamen. Heeft niet de Schepper op die gehoorzaamheid een onvervreemdbaar recht? Dat recht ontkennen en zich zelf een gedragslijn stellen is in hoge mate onzedelijk. Of m.a.w. de afkondiging der autonome rede moet noodzakelijk de ondergang van alle ware zedelijkheid aankondigen.

Wat onredelijk en onzedelijk is, zal noodzakelijk ook verderfelijk zijn. Geen fatsoens- of gevoelsmoraal, geen menselijke beschaving alleen zal het algemeen welzijn kunnen dienen en verzekeren. Hiertoe zijn enkel hogere normen in staat, met name de liefde tot God en de vreze des Heren.

Nu mogen schrijvers als Koos Vorrink en mevrouw Henriette Roland Holst in idealistische gezindheid al pogen, aan de mensheid de weg naar een betere toekomst, naar een nieuwe gemeenschap, naar een stralend geluk te wijzen, één vraag blijft alles overheersen: wat is de waarheid?

Zegt niet Henriette Roland Holst zelf: „het proletariaat kan niet anders dan ook de verhoudingen in zijn particuliere leven op waarheid en waarachtigheid opbouwen? En één bladzijde verder, „één der hoofd-pijlers zijner geslachtelijke moraal zal de waarachtigheid zijn?" (p. 200-201).

Het moet voor buitenstaanders van de ware Kerk wel zeer moeilijk zijn, een houvast te vinden ook voor hun zedelijk leven. Men kan dit niet met een beroep op het gezond verstand loochenen. Zegt niet het Vaticaanse concilie, dat de openbaring moreel noodzakelijk is, opdat „ook die goddelijke dingen, welke uit zich zelve niet boven 't bereik der menselijke rede zijn, in de tegenwoordige toestand van het mensdom door allen op gemakkelijke wijze met volkomen zekerheid en zonder enige dwaling kunnen gekend worden"? Geldt dit niet ook voor onze morele verplichtingen?

Wat impliceert, dat wij, katholieken, nooit genoeg de waarheid ook in deze kunnen uitdragen — opportune et importune — maar vooral in onze tijd, nu van alle kanten, terwijl het vertrouwen zovelen begeeft, ons de kennis dier waarheid en de leiding van uit die waarheid gevraagd wordt.

De verkiezingen.

2030 Kiezers op Curaçao.

Met verwijzing naar de advertentie in dit blad, maken wij onze lezers er opmerkzaam op, dat 10 Aug. de voorlopige Kiezerslijst is vastgesteld, en deze voor ieder kosteloos ter inzage ligt in het fort Amsterdam.

Ook kan men ter betaling van 10 gld. er een afschrift van krijgen. We vermoeden echter dat hiervoor geen gegadigden zijn zullen, daar a.s. Vrijdag ook in de Curaçaosche Courant deze Kiezerslijst zal worden gepubliceerd.

Voor de Kiezers is het thans van belang te controleren of hun namen op deze lijst voorkomen: voor onze katholieke verenigingen tevens ter controle of al hun leden wel op de Kiezerslijst staan.

Zo niet, dan kunnen de namen nog worden aangebracht door schriftelijke indiening van bezwaren tot 20 Aug. waarvoor zich de betreffende Kiesverenigingen wel beschikbaar zullen stellen, want ofschoon zeker de voorzitter van ons verkiezingsbureau alle mogelijke best doet om ons zeer ingewikkeld Kiesstelsel voor de mensen zo gemakkelijk mogelijk te maken: ons Kiesreglement blijft toch van zodanige aard, dat zonder hulp van de Kiesvereniging, leken niet uit de moeilijkheden komen zullen.

Met grote belangstelling, we bekennen het eerlijk, hebben we uitgezien naar deze eerste voorlopige Kiezerslijst, welke de eerste aanwijzing geven zal in welke richting onze verkiezingen lopen zullen.

Deze voorlopige Kiezerslijst bestaat voor Curaçao uit 2030 Kiezers.

Wanneer we even vergelijken dat in Nederland bij de laatste verkiezing de helft der inwoners kiezer was: en hier op Curaçao 2 duizend inwoners van de 50 duizend, dan begrijpen we, dat het Kiesrecht op Curaçao nog niet veel betekent.

Dat de Kiezerslijst een getrouw beeld geeft van de verhoudingen door ons Kiesreglement geschapen, daaraan twijfelen we zeer zeker.

We hebben op deze lijst vooreerst de censuskiezers: maar hoevelen dezer censuskiezers staan niet op de lijst, omdat zij nog achterstallig zijn in de belastingen?

We hebben al vernomen een groot percentage.

Verder bevat de lijst de capaciteitskiezers.

In zake deze kiezers is reeds door een besluit van het Bestuur een uitzondering gemaakt op het Kiesreglement en is ook toegestaan, dat de proeve tot bekwaamheid ter verkrijging van dit Kiesrecht in de landstaal mocht worden afgelegd.

En tenslotte had nog deze commissie ook opdracht om te „beoordelen" of personen voor Kiezers in aanmerking kwamen.

Erg veel animo is voor deze proeve van bekwaamheid er niet geweest. Een 100 tal, naar we vernamen. Terwijl er een gelijk aantal voor de commissie „ter beoordeling" is geweest.

Men moet ook al erg veel voor de politiek over hebben, om het verschijnen van een commissie daarvoor over te hebben.

En om deze proeve van bekwaamheid af te leggen in de landstaal, wat op verzoek van de Kath. partij was ingewilligd, was de belangstelling al zeer miniem. Op Curaçao waren er drie.

Van de andere eilanden ook was de belangstelling miniem. Zaterdag vloog de commissie (3 leden) naar Bonaire, om proeve van bekwaamheid af te nemen van 1 zegge één kiezer, terwijl er 3 ter beoordeling waren.

Het is ongeveer een 50 jaar geleden, dat de Nederlandse emancipator der Katholieken Dr. Schaepman, onvergetelijker gedachtenis, in de „Volkskrant" een hoofdartikel schreef over algemeen Kiesrecht. Het artikel trok zeer de aandacht. Men moest — dit was in 't kort de inhoud — niet te veel van het Kiesrecht verwachten. Maar men moest er „evenmin, ja vooral, niet te veel van „vreezen. Geen angst voor vermeerde„ring van de volksinvloed: geen argwaan „jegens de breede drommen, die toen nog „zooveel meer dan nu, het volk achter „de Kiezers vormden: geen angstvallig„heid en evenmin een politiek pessisme, „dat het verleden verheerlijkte en slechts „onheil verwachtte van de toekomst. In „de richting van Kiesrechtuitbreiding en „„Kiezersvermeerdering bewoog zich ons „Staatkundig leven. Welnu, het kwam er „slechts op aan de komende tijden voor „te bereiden, vertrouwen te stellen in „het volk, de vele duizenden die straks „op hun beurt aan de stembus zouden „verschijnen, voor te lichten en te lei„den, opdat zij een goed gebruik zouden „maken van het hun verleende recht.

Aldus Schaepman in 1887 toen Nederland nog geen 150 duizend kiezers telde.

We hadden toen daar dezelfde verhouding als die we thans op Curaçao hebben.

En deze ideeën vond men 'n 25 jaar later in Holland heel gewoon, ofschoon in 1887 Schaepman met deze ideeën voor revolutionnair uitgekreten en zelfs door het grootste gedeelte Katholieken verlaten werd.

Schaepman had, zo hij nog geleefd had, hier op Curaçao in deze tijd hetzelfde kunnen zeggen.

Voor de periode waarin Nederland stond in 1887 staat thans Curaçao: en uit heel het Kiesreglement blijkt, dat men Schaepman's ideeën van 1887 momenteel voor Curaçao even revolutionnair gevonden zou hebben.

Of ons huidige Kiesreglement ons staatkundig leven zal bewegen in de richting van Kiesrechtuitbreiding en Kiezersvermeerdering?

Het is o.i. veel te ingewikkeld, om zelfs voldoende belangstelling te kunnen wekken.

Maar toch mag desniettegenstaande vooral bij onze R.K. Curaçaose Staatspartij en de R.K. Kiesverenigingen, de moed niet ontzinken, om de personen, die straks aan de stembus zullen komen, voor te lichten en te leiden, opdat zij een goed gebruik zullen maken van het hun verleende recht.

Een voorbeeld.

Na een lezing over vaderschap gehoord te hebben, vond Papa 't nodig zich meer met z'n spruiten te bemoeien.

„Nou, kinderen," vroeg hij, „vertel mij 'ns wie 't gehoorzaamst is en wie dit jaar 't meest naar Moeder geluisterd heeft?"

„U!" riepen zij in koor.

DE SCHANDVLEK.

Hoe had hij haar leren kennen?

O, zo gewoontjes! Net als 't in 't oude sprookje luidt:

„Le garçons vit la fille...,
La fille vit le garçon...,
„Le garçon vit la fille
La fille... aima le garçon!

Christiaan had haar 't eerst te Plombières gezien. Zij gaf juist haar vader 'n arm, in de rue de la Préfecture.

Haar bevallige bewegingen, haar kinderlijke opmerkzaamheid, en nog veel meer, waardoor de ene ziel tot de andere mysterieuze taal spreekt van 't oneindige, dat alles trof hem...

Plombières is een vuist groot.

Christiaan zag haar nog eens en nog eens, hij lette op haar onder de muziek in de kerk, bij uitstapjes: en dat ging gemakkelijk genoeg, zo op reis, onder de vacantie, in 'n badplaats, waar men zo vrij is, waar betrekkingen nog gemakkelijker worden aangeknoopt dan verbroken.

En toen na 3 weken de maag van Irene's papa weer helemaal op streek was... was Christiaans hart geheel en al van streek.

In Parijs werd die ziekte nog erger...

Als welopgevoed jongmens sprak Christiaan er over met zijn ouders, die voorzichtig maar vlug een onderzoek instelden.

Acht dagen later hangt Papa zijn hoed aan de kapstok en zegt tot zoontje: Kerel, je kunt aan de slag. 'n Excellente familie hoor... vrouwtje: non plus ultra, zedelijk en lichamelijk goed gezond.

Zit de helft van de week in goede werken... 'n fortuin dat glad opweegt tegen 't onze... 21 jaar oud... Nou, als je zin in d'r hebt en je wilt met alle geweld de pij... niet in...?

Of hij zin in d'r had!...

En of hij de pij in wou!...

En werkelijk, 't liep als van een leien dakje. De twee papa's en de twee mama's konden met elkaar overweg, dat 't al niet beter kon. En dat ging met een enthusiasme, dat deed terugdenken aan hun eigen jonge jaren. Dum Athenae florerent..."

Puur bij toeval (!) ontmoetten ze mekaar bij het uitgaan van de Kerk.

— Hé, heb ik U niet van de zomer in Plombières gezien—...?

— Juist... en... was U daar ook niet?

— Juist... precies...

— U is er heus niet minder op geworden...

— Ja maar dat Plombières ook!... wat een heerlijk water!...

Mag ik U mijn oudste zoon voorstellen?

— Meneer!..., Mevrouw!... Juffrouw!

— En daar liepen ze samen een eindje over de boulevard des Invalides, vrolijk keuvelend in het Paaszonnetje met zijn strelende lentekoestering...

— Weet U nog van die Val-d'Ajol...? — daar hadt je zo'n heel licht rijnwijntje?...

— Zeker, zeker!... die Liebfrau...? Of ik dat nog weet...

— Met opzet liet men de twee jongelui naast elkaar lopen en Christiaan, helemaal in de war, vroeg ook aan Irene:

— Weet U nog...?

Maar toen ging 't niet meer over Rijnwijn.

Juist als je op 't punt bent om aan iemand iets van je geluk te verklappen: wees dan op je hoede! want 't ongeluk staat voor je deur! Zo luidt een Russisch spreekwoord.

Christiaan, die geen Russisch kende, kon zijn blijdschap niet voor zich zelf houden.

Hij verklapte 't aan een oude ongetrouwde vriend, die archivaris was.

— Groot nieuws! binnenkort ben 'k verloofd!

— En... mag ik weten met wie?

— Met mejuffrouw Irene Kalyste.

— Irene Kalyste!!...?

— Hé...ken je haar?

— Nu of ik die familie ken is 't niet die uit de Vendée...?

— Ja, die is 't...

't Gesprek stokte een ogenblik.

— Wou je me soms wat zeggen...? waagde Christiaan.

— Ikke...? Nee!...

— En je kent haar...?

— Ja...

— Maar hoe dan?

— Och! uit mijn oude paperassen... uit mijn boeken...

— Zó... en wat staat er over ze in... in die boeken...?

— Ja, dat ben 'k vergeten!... De ouders van je aanstaande zijn puike lui.

— Buitengewoon! — zo echte, gezeten Parijzenaars, ernstig, net, deftig,... schatrijk...

O... rijk?... dat zal wel waar zijn...

Ja maar zeg eens, ik geloof dat jij ook meer weet dan je zegt!...

— Neen, helemaal niet, hoor... ik weet heus niets, heus!...

De volgende morgen belde Christiaan's vader bij de archivaris aan.

— Zeg,... mijn zoon vertelde me gisteren van zijn gesprek met je... ik wil de hele waarheid horen. Wij zijn van goede familie, waar geen blaam... geen schandvlek op rust. Je moet spreken of je wilt of niet! Ik ben van je vrienden en diè lui zijn vreemd voor je... daar valt waarachtig niet te kiezen.

— Ik dacht wel dat ge komen zoudt... antwoordde de archivaris koel.

En hij sloeg een boek open dat al klaar lag op zijn bureau; een paar lintjes staken er uit om de bladzijden aan te wijzen.

Hij hield zijn vinger bij 'n bepaalde alinea: en Christiaans vader las:

„...Nog droeviger was het lot van de Hospitaalzusters. Het gehele klooster, kapel en bibliotheek inbegrepen plus onderhorigheden, te weten zes boerderijen, beslaande een oppervlakte van vier honder hectaren, werden in de tijd van vijf minuten voor bijna niets toegewezen aan de heer Mathieu Kalyste, de achtste September zeventienhonderd drie en negentig.

De regeringscommissaris wilde aldus belonen des heren Kalyste goede diensten jegens de Republiek en de nuttige wenken door hem gegeven om de contra-revolutie te smoren..."

— En dat zijn dezelfde...? vroeg Christiaan's vader.

— 't Was hun bloedeigen grootvader... ze stammen er direct van af.

En dáárom zijn ze zo gefortuneerd?...

— Ja... Die Mathieu Kalyste was een sjofel notaris-klerkje...

't Gesprek stokte een ogenblik... Precies als de avond te voren.

— 't Is de zuivere waarheid... zei de archivaris ten laatste.

— Ja... maar ik ben je er toch dankbaar voor hoor!... antwoordde de vader terwijl hij hem een hand gaf.

Ondertussen is dat huwelijk geketst.

De Kalyste's overdonderd... vragen zich af **„waarom"?**

Reeds meer dan een eeuw, is de immerdurende gerechtigheid, de voorbode dier andere gerechtigheid na de dood, bezig de schandvlek af te wissen van een geslacht, en nog heeft zij haar louteringswerk niet volbracht, nog heeft zij geen medelijden met de tranen van hen, die geen schuld hebben.

Onder de vloek van die schandvlek staat daar nu een jong man... edel en slank. Aan wiens trouw zij geloofde... Hoe dan toch... waarom toch, houdt hij niet meer van mij... hij die toch niet veinsde...?...

En begrijpen zal zij hét niet.

Pastor Niemöller.

In de laatste tijden is de naam van deze predikant der Duitse Evangelische Belijdeniskerk, zo dikwijls genoemd, dat het wel van belang is voor onze lezers iets naders mede te delen betreffende deze merkwaardige figuur in de Duitse Kerkstrijd.

We hebben jaren geleden al verschillende keren uittreksels gegeven uit zijn boek van „U boot tot Kansel".

Niemöller stond toen reeds in de Kerkbeweging, maar aangezien de Kerkvervolging nog niet in die mate in Duitsland woedde, was ook de naam Niemöller nog minder actueel.

Maar thans is de naam Niemöller, de pastor der Jesus-Christus Kirche, te Berlijn-Dahlem een begrip geworden.

De naam Niemöller is een begrip geworden in Duitsland en daar buiten. Voor het rechtzinnige Duitse protestantisme is Pfarrer Martin Niemöller een pionier, een onverschrokken belijder. Voor het buitenland is hij de leider der Belijdeniskerk, de bezielende kracht van het Belijdenisfront, het orthodoxe Duitse protestantisme zelf.

Niemöller, aldus lezen we in de Tijd, wil niet een „leider" zijn en telkens en telkens weer herhaalt hij, dat de „Leider der Belijdeniskerk" niemand anders is dan de Christus. Hij draagt ook niet de titel van leider. Hij is geen voorzitter of wat dan ook der commissie van dominee's, die de Belijdeniskerk besturen.

Naast hem staan de gezaghebbende figuren als de vroegere Rijksbisschop Bodelschwingh. Mensen met een internationale reputatie als de vroegere Reichssuperintendent Sibelius. Harde werkers, onvermoeide strijders en invloedrijke figuren als een Jacoby, een Rabenow, een Müller.

En toch is Niemöller „de" leider. Waarom? Hij zelf wil het niet weten en zijn tienduizenden aanhangers volgen hem zonder naar het waarom te vragen. Hij heeft alles tegen zich. Zijn brochures worden in beslag genomen. Spreken mag hij nergens, behalve zo nu en dan eens in zijn eigen parochie. Vrijwel niemand wordt door hem ontvangen. Zijn portret hangt niet in boekwinkels. De Jesus-Christus-Kirche is klein, als een kapel en zijn gemeente komt 's Zondags zo trouw ter kerke, dat er voor vreemden zelden plaats overblijven, ook al komen ze meer dan een uur te vroeg.

En gesteld, dat men er in slaagt een plaatsje onder zijn spreekstoel te veroveren, wat dan nog?

Niemöller is heel klein en tenger van gestalte. Hij heeft het lange, smalle, lichtelijk verweerde gezicht van wat wij een „buitenman" noemen. Zijn gebaren zijn onbeholpen, hij spreekt zo onwennig, zo bijna bleu, als men nauwelijks van een neomist zou verwachten, Een machtig opgebouwde preek ligt hem niet. Hij spreekt zacht, zonder gloed, zonder enig pathos en drukt zijn gedachten uit met een primitiviteit, welke hem eigenlijk onmogelijk zou moeten maken in het deftige Dahlem, in de voorname gemeente, waarvan onze landgenoot, de Nobelprijs-winnaar Prof. dr. Debye, de minister van Oecunomische Zaken en President van de Reichsbank dr. Hjalmar Schacht en de Minister van Financiën Schwerin von Krossigk leden zijn.

Eigenlijk hebben de tijdschriften, die wel eens uitvisten, dat hij onoirbare dingen zeide en schreef, tot zekere hoogte gelijk. Martin Niemöller was gepredestineerd om een heel kleine, doodgezwegen „Dunkelmann" en „Pfaffe" te wezen. Dat hij niettemin groter werd dan allen, die overliepen naar de brede rangen der lauwe protestanten of die meeliepen in de triomtocht van het neopaganisme, is iets, dat men aanvaarden moet en dat men niet verklaren kan.

Thans heeft zijn naam in kollosale letters op de eerste pagina van alle Duitse kranten gestaan. Hij is gearresteerd en gevangen gezet. Men beschuldigt hem van overtreding van vrijwel alle wetten en verordeningen, welke het Derde Rijk op kerkelijk terrein heeft uitgevaardigd. Niets is juister dan dat. Martin Niemöller heeft zich niet aan één van die wetten en verordeningen gehouden; hij heeft ze altijd en overal volslagen genegeerd. Men beschuldigt hem er schijnbaar ook van, dat hij de aanstoker was van een bepaald soort anti-nationaalsocialistische berichtgeving in de buitenlandse pers. Zou dit het geval zijn, — het communiqué betreffende zijn arrestatie is hier niet zeer duidelijk; — dan geschiedt dit ten onrechte. Niemöller heeft zeer zeker een goed georganiseerde persdienst gehad, welke zelfs nog een voorbeeld had kunnen zijn voor de huidige persdienst der katholieken, omdat hij zich niet beperkte tot voor het Duitse protestantisme uiterst belangrijke centra als het Roergebied, Pruisen en „de Waterkant", gelijk de persdienst der katholieken zich uitsluitend tot het Rijnland en Beieren bepaalt, doch heel Duitsland besloeg. Deze persdienst heeft hij echter al lang opgeheven. En zulks niet, omdat de Geheime Staatspolitie telkens en telkens weer zijn kerk en zijn pastorie ondersteboven haalde om documenten te zoeken en regelmatig zijn bescheiden en kantoormeubelen in beslag nam, zijn medewerkers arresteerde en hem dag en nacht bewaakte, — want ondanks dit alles bleef zijn persdienst functionneren en lange tijd trotseerde hij de Gestapo; — doch om heel andere redenen. Niemöller was plotseling tot het inzicht gekomen, dat zijn berichten voor een goed deel terecht kwamen in kranten, van wie de godsdienst niets, maar dan ook niets te verwachten had. Dat deze bladen plotseling zo begaan waren met het lot der Duitse protestanten, had maar één oorzaak, namelijk dat ze er politieke munt uit konden slaan. Ze ijverden niet voor **het christendom, doch ageerden tegen** Duitsland en dat was voor de patriot Niemöller voldoende om een andere weg in te slaan.

De patriot Niemöller! Het is moeilijk in het huidige Duitsland een beter bewijs te vinden dan deze man voor het schreeuwend onrecht, dat men degenen aandoet, die men voor landverraders, volksverraders en nationaliteitslozen uitmaakt, omdat zij zich niet onvoorwaardelijk scharen achter de rode vlag met het zwarte hakenkruis in wit veld.

Het was de jonge Martin Niemöller, die in de eerste Augustusdagen van 1914 de rustige pastorie van zijn vader verliet om zich als vrijwilliger aan te melden bij de keizerlijke armee. Hij bood zich aan als vlieger in een tijd, dat men er bij de de gevechtsvliegerij hoogstens door een dom toeval het leven af kon brengen. Toen dat niet lukte, aanvaardde hij de gevaarlijke post van duikbootofficier. Een jaar later was hij commandant. Hij vocht boven de Faroer-eilanden, achter Ierland, in het Kanaal, op de zeeweg naar Amerika, voor Madeira, in de Straat van Gibraltar, in de Middellandse Zee, in de Adria. In 1917 vestigde hij een record, dat bijna twintig jaren later eerst door onze K. 18 verbeterd zou worden. Echter... wel onder enigszins andere omstandigheden. Midden in de oorlog was het niet zo makkelijk om vier maanden in zee te blijven, opgelopen averij zelf te repareren, dag en nacht op zijn qui vive te zijn voor oorlogsschepen, vliegtuigen, mijnen, diepzeebommen, spernetten en... buit! Want Niemöller maakte op zijn U 51 geen pleiziertochtjes en alles wat hij nodig had, moest hij veroveren. Zolang hij geen schip torpedeerde, had hij voor zich en zijn bemanning geen proviand en voor zijn motoren geen stookolie.

Martin Niemöller heeft zijn dagboek uit die jaren gepubliceerd in „Vom U-boot zur Kanzel" een klein boekje, dat niet de minste litteraire pretentie heeft, dat zich met een paar droge opmerkingen van de mooiste dramatische stof afmaakt en dat desondanks een der meest treffende en aangrijpende stukken oorlogslitteratuur uitmaakt, die wij ooit onder de ogen kregen.

Martin Niemöller was ook één van hen, die in de radeloosheid der November-revolutie zijn leven waagde in het eigen vaderland voor de vlag, die hij jaren trouw verdedigd had op de eindeloze zee.

Hij voer Kiel binnen, toen daar alle schepen reeds de rode vlag in top hadden. Hij streek echter zijn zwart-wit-rode banier om het zwarte oorlogskruis niet en hij commandeerde alle hens zwaar gewapend aan dek, toen het gepeupel op de kade een dreigende houding begon aan te nemen. Toen zijn onderzeeër gemeerd was, nam hij onder de wapperende oorlogsbanier afscheid van zijn mannen, liet hen het groot vlaggesaluut brengen en haalde eerst toen het zwart-wit-rood binnen, dat geen dienst meer deed, omdat zijn duikboot buiten dienst gesteld was op het ogenblik, dat zij de oorlogshaven van het overwonnen Duitsland binnenvoer.

Een week later kreeg Niemöller bevel om zijn onderzeeër naar Scapa Flow te brengen en aan de Engelsen uit te leveren.

„Laat degenen, die onze schepen aan de Engelsen cadeau gedaan hebben, ze maar zelf wegbrengen!" klonk zijn antwoord.

Daarmee was hij ontslagen uit de dienst, verloor hij elk recht op hulp en steun, wierp hij zich practisch op tot „de verklaarde vijand der Republiek", natuurlijk met alle gevolgen van dien.

Hij sloot zich aan bij een Freikorps. Hij vocht tegen de roden in het Rijland en in Oost-Pruisen. Toen Duitsland langzaamaan wat tot rust begon te komen voorzag hij in de behoeften van zijn vrouw en zijn beide kinderen zo goed en kwaad als dat ging met het magere salaris van een los-werkman bij de „Deutsche Reichsbahn". De oud-officier was wegwerker geworden en studeerde voor geestelijke in zijn vrije tijd...

Vier jaren lang verzamelde Martin Niemöller mannen rondom zich, niet alleen wanneer de scheepsgramofoon het „Deutschland über alles" speelde, omdat er alweer een vijandelijk schip in de grond was geboord, maar ook wanneer de slepende tonen weerklonken van „Ich hatt' ein' Kameraden", dat telkens gespeeld werd, wanneer uit de punten en de strepen van de Morsesleutel de naam ontcijferd werd van een goede vriend, een familielid, een wapenbroeder.

Martin Niemoeller verloor zijn zelfbeheersing niet, toen hij tachtig meter diep in de Atlantische Oceaan zat en men hem kwam medelen, dat zijn onderzeeër, die de volle lading had gekregen van een gecamoufleerd oorlogschip, niet meer naar de oppervlakte wou en zinkende was. Met een afgeschoten periscoop maakte hij de reis van Gibraltar naar Pola, waar men hem reeds had herdacht als een gevallen held. In de Middellandse Zee werd hij bijna in tweeën gevaren door een Amerikaanse kruiser, die hem probeerde te rammen. Een ketelontploffing joeg de kruiser de lucht in en Niemoeller maakte er zijn mannen op opmerkzaam, dat het weggeslagen dek een pracht van een zwembasin vormde. Terwijl hij met een defect snelvuurkanon en zonder torpedo's in de Adriatische Zee dreef, werd hij plotseling getorpedeerd door een Franse onderzeeër. De torpedo vloog met zoveel geweld tegen de scheepswand, dat deze ernstig beschadigd werd, doch ontplofte niet. „Duiken!" beval Niemoeller, doch hij vond toch nog tijd om de Fransman, die nauwelijks twintig meter van hem verwijderd lag, een „de volgende keer beter" toe te wensen.

Martin Niemoeller. Hij heeft de gevangenis leren kennen, toen hij het bolsjewisme met de wapenen in de hand bestreed. Thans zucht hij in de gevangenis nadat het Duitsland der „nationale Erhebung" de Republiek heeft afgelost.

Er is een grote tragiek in het feit, dat de man, die jaren achtereen zijn leven veil had voor zijn vaderland, thans als een misdadiger wordt behandeld door een beweging, waarvan vele aanhangers met hem het hoofd hebben geboden aan een overmacht van vijanden, waarvan vele aanhangers met hem gevochten hebben tegen de binnenlandse vijand, die vitale delen van het vaderland probeerde los te scheuren of Duitsland onder één wrede tirannie wilde brengen.

Wanneer het tot een proces komt, dan zal voor het eerst een der prominente leden van het Duitse protestantisme voor de rechtbank komen. Het lijdt geen twijfel, of een dergelijk proces zou minstens evenzeer de aandacht trekken als indertijd de geruchtmakende zaak tegen Mgr. Dr. Peter Legge, Bisschop van Meissen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

De politieke wereld blijft over 't algemeen genomen nog in de vacantiestemming.

Aan de Spaanse fronten is het betrekkelijk stil, en de berichten die er over gegeven worden, lijken meer om de sensatie gaande te houden, dan dat ze werkelijk het vermelden waard zijn.

Als algemene indruk krijgen we wel, dat Franco in de laatste tijden niet alleen strategisch maar ook politiek vorderingen maakt.

De erkenning als belligerent zal officieel wel op de eerste volkenbondsvergadering geschieden: ofschoon de facto er practisch vele staten deze erkenning al gedaan hebben. Zo schijnt nu spoedig weer Zwitserland dit te zullen doen. De geruchten omtrent de houding van het Vaticaan, werden weer tegengesproken, maar de facto heeft het Vaticaan zeker Franco erkend.

Verder heeft de grote pers het druk met beschouwingen over de a.s. onderhandelingen tussen Engeland en Italië welke in September plaats zullen vinden.

Als preparatie is Drummond, de gezant in Rome, naar Engeland en Grand, die gezant in Londen, naar Italië, terwijl nog gesproken en tegengesproken wordt een bezoek van Graaf Ciano, de Italiaanse Minister van buitenland, aan Londen.

Slechter staan de diplomatieke betrekkingen tussen Japan en China. Japan is Peiping binnengetrokken en nu heeft de dood van een Japans officier te Shanghai nieuwe verwikkelingen geschapen, waarbij Japan eist het terugtrekken van de Chinese politie uit Shanghai en daarbij heeft het verklaard, dat Japan's geduld ten einde is en als China niet spoedig inbindt, dan is de tijd voor diplomatieke besprekingen voorbij. De 47 duizend man Japanse troepen staan klaar om aan deze bedreiging kracht bij te zetten.

We vrezen voor China een herhaling van de geschiedenis van Mandsjoekwo.

In Belgrado is Zondag 1 Aug. in alle orthodoxe kerken een lijst voorgelezen van 10 ministers en 15 leden van het parlement, die allen door de Orthodoxe **Kerk tot excommunicatie zijn veroordeeld, vanwege de ratificering van het** Concordaat met het Vaticaan.

We hebben enkele weken geleden reeds over deze aangelegenheid geschreven, waarna we nu met deze mededeling kunnen volstaan.

In Duitsland is de Kerkstrijd heel wat heftiger.

Zondag l.l. heeft het in Berlijn-Dahlem tot grote demonstraties gegeven bij de Evangelische Belijdenis Kerk, naar aanleiding van de gevangenhouding van Ds. Niemöller. Elders in dit blad hebben we een artikel gewijd aan deze belangrijke niet-Katholieke persoonlijkheid in de Duitse Kerkstrijd.

Ook in Dortmund is het tot grote demonstraties gekomen en een grote huldiging zelfs van de broeders, die daar door de regering uit hun Ziekenhuis waren uitgezet.

En verders kunnen we nog melding maken van een bepaling uit het „Grosze Nazidonië" dat katholieken niet meer op bedevaart mogen gaan naar ome.

De Duitse geloofshaat slaat werkelijk over tot krankzinnigheid.

We hebben dezer dagen de Katholieke bladen ontvangen, waarin uitvoerig melding gemaakt wordt van het bezoek dat Kardinaal Pacelli bracht aan Frankrijk bij gelegenheid van de plechtige inwijding van de basiliek van de H. Theresia te Lisieux.

Dit officieel bezoek aan Frankrijk door het Vaticaan, heeft op Duitsland gewerkt als een rode lap op een stier.

Het is echter een vertroostende gedachte voor de Katholieken, dat terwijl momenteel de Katholieke Kerk in Duitsland aan bittere vervolgingen bloot staat, en de H. Vader onlangs in een encycliek moest constateren, dat hij „Mit brennender Sorge" de ontwikkeling der gebeurtenissen voor de Kerk in Duitsland gadeslaat, momenteel het grote zorgenkind van enkele jaren geleden, Frankrijk thans zulke gelukkige en blijde dagen aan de grijze Herder op het Vaticaan betoont.

Niet alleen omdat wij tegenover de droeve toestanden in Duitsland, in het onmisbare katholieke réveil thans in Frankrijk een zo verblijdende compensatie zien, maar vooral, omdat de wedergeboorte van het katholicisme in Frankrijk een nieuwe waarborg is voor de goddelijke zending en immer jeugdige kracht van ons katholiek geloof.

Want zelden zal de Kerk een feller vervolging te verduren hebben gehad, dan in het Frankrijk van voor de oorlog, toen een Combes en een Clemenceau met 'n niets ontziende haat en gesteund door een anti-clericaal parlement, de strijd tegen de Katholieke Kerk aanbonden. Een strijd welke wel het beste gekarakteriseerd werd door de leuze door minister Viviani in het parlement aangeheven, dat „Frankrijk de lichten des hemels zou gaan doven". Kloosters werden gesloten en de religieusen als „lieden van verdacht allooi" over de grenzen gejaagd. Het staatsinkomen werd aan de priesters onthouden, de kerkelijke goederen werden tot eigendom van de Staat verklaard, de priesterstudenten moesten van de seminaria naar de kazernes, het katholiek verenigingsleven werd vrijwel onmogelijk gemaakt, inderdaad het scheen, dat de laatste dagen van de Katholieke Kerk in Frankrijk geteld waren. Wat Pius XI nu verzucht over de toestand in Duitsland en zijn pijnlijke zorgen over de toekomst van de kerk aldaar, over datzelfde heeft die andere Pius, niet minder geleden in de jaren 1904 tot 1914, toen Frankrijk zijn zorgenkind was. Maar evenmin als nu de Paus toegeeft tegenover Duitsland en onverschrokken de rechten van de Kerk hoog houdt tegen alle dreigementen in, evenmin wilde Pius X toegeven aan de eisen der Franse Regering. Maar de goddelijke Voorzienigheid was ook hier weer zichtbaar met de Kerk. De vervolging in Frankrijk heeft de kiemen gelegd voor een herboren katholicisme, waarvan we bij de grootse feesten in Lisieux op zo treffende en ontroerende wijze, de heerlijke resultaten hebben gezien.

Want men moet niet menen, dat de grootse deelneming van geheel Frankrijk aan deze heerlijke plechtigheden te Lisieux, en de luisterrijke ontvangst van de Kardinaal-Legaat door het officiële Frankrijk slechts een incidenteel geval is en niet boven een vormelijke protocollaire plechtigheid uitgaat.

Neen, het feit, dat thans de Paus zijn staatssecretaris als zijn legaat naar Frankrijk heeft gestuurd en deze daar met vorstelijke eer is ontvangen, dat is een treffend bewijs, zoals ook Het Volk constateerde, dat het oude anti-clericalisme in Frankrijk dood is.

En het blad voegt er nog de volgende merkwaardige bijzonderheid aan toe. Blum, die zeer bevriend was met de vroegere Nuntius in Parijs, thans Kardinaal Maglione, was ook bij diens afscheid uit Parijs aanwezig en had een zeer hartelijk onderhoud met Kardinaal Maglione. Toen hij na een kort gesprek afscheid nam, zeide Blum: „Ik mag U zeker niet vragen om uw zegen?" Waarop de Kardinaal heel fijntjes antwoordde: **„Ik zal de goede God bidden, dat Hij U Zijn zegen schenkt."**

Wie er momenteel in Frankrijk ook aan het bewind is, de goede verstandhouding met het Vaticaan blijft gewaarborgd. Reeds onder de wereldoorlog trad deze kentering in en reeds op 3 Februari 1920 leidde dit tot een herstel van de in 1904 afgebroken diplomatieke betrekkingen. En nadien is de verhouding steeds beter geworden. En hoe nauw de banden thans zijn, bewees de Paus door zijn staatssecretaris als Zijn legaat naar Parijs te sturen, en de Franse regering door de waarlijk vorstelijke wijze, waarop zij de gezant des Pausen ontving.

Maar niet alleen in de officiële betrekkingen is het anti-clericalisme volkomen geluwd, ook bij het Franse volk zelf. Overal in Frankrijk zien we thans een verblijdende godsdienstige opleving. Onlangs somde de Croix, het katholieke hoofdorgaan, op, wat door de Franse katholieken van de generatie van 1930 is gewrocht en hoe we overal in Frankrijk in de grote steden nog meer dan op het platteland een heerlijk bloeiend katholiek leven zien.

Met dit stuk geschiedenis van Frankrijk voor ogen, valt het ons niet moeilijk met onwrikbaar vertrouwen te blijven opzien naar de toekomst in Duitsland. Ook daar zijn thans machten bezig, die evenals Viviani de lichten des hemels willen doven, het katholicisme willen uitroeien door 'n niets ontziende kerkvervolging. Hitler, Goering, Goebbels, zij wanen zich thans even machtig als de anti-clericale regeerders van Frankrijk van dertig jaar geleden. Maar de geschiedenis zal ook over hen recht doen.

De Kerk zal triomferen, zoals Zij in de 19 eeuwen van haar geschiedenis, steeds getriomfeerd heeft, over de machten die haar belaagden, machten, die groter en sterker waren dan die van het nationaal socialisme thans in Duitsland.

Dat is de grote en verblijdende les, welke Frankrijk ons, vooral in de gebeurtenis van de laatste dagen geeft.

Want hierin werd opnieuw op zo bemoedigende wijze bewaarheid, de belofte door Christus aan de Kerk aangeven: „Ik zal met U zijn tot aan het einde der wereld en de Poorten der Hel zullen U nooit overweldigen."

BUITENLAND.

De schreeuwers „kaltgestellt".

De Volkskrant schrijft:

Het heeft er een tijdlang naar uitgezien, dat de heer Von Neurath, die niet ten onrechte Duitslands laatste diplomaat werd genoemd, geheel van het toneel zou verdwijnen. Het was aan 't Duitsse ministerie van buitenlandse zaken inderdaad een dwaze en verwarde toestand. Alle nationaal-socialistische opperhoofden bemoeiden zich met de buitenlandse politiek. Göbbels de schreeuwer deed zijn best zoveel mogelijk vijanden te maken, Göring, de bon-vivant, deed het buitenland lachen, Rosenberg slaagde er in de stemming in Londen lange tijd te bederven en Von Ribbentrop herhaalde deze domheid. Alleen Von Neurath, de eigenlijke minister van buitenlandse zaken, zweeg; hij scheen niets meer te mogen zeggen. De gelegenheidspolitici van de koude grond groeven Duitslands politieke en diplomatieke graf.

Maar plotseling is er een kentering gekomen. Göring de praalhans blijft thuis, Göbbels houdt zijn mond over de buitenlandse politiek om zich met de Kerk te bemoeien en ook Rosenberg en Von Ribbentrop schijnen „kaltgestellt." Von Neurath, de kalme en bezadigde, de werkelijke diplomaat, gaat er thans weer op uit met als bekroning zijn reis naar Londen; Von Blomberg, de rustige figuur, heeft Göring verdrongen en naast hem opereert ook dr. Schacht in het buitenland. Inderdaad een verheugend teken: De schreeuwers en beunhazen zijn van het toneel verdwenen en deskundigen hebben hun plaats ingenomen. Blijkbaar heeft Hitler nog juist intijds ingezien welke weg hij met „politici" van het slag Göring-Göbbels opging. En het merkwaardige is, dat het nationaal-socialistische Duitsland thans in het buitenland wordt gerepresenteerd door 3 mannen, die geen nationaal-socialist zijn.

Want Schacht, Von Blomberg noch Von Neurath behoren tot de partij, die hierdoor haar armoede aan werkelijk grote figuren weer eens duidelijk bewijst. Intussen zal er binnenskamers wel 't een en ander te doen zijn geweest, voordat de schreeuwers voor de mannen van het vak opzij gingen...

Waar is Leni?

De Volkskrant schrijft:

Göbbels heeft met grote woorden ontkend dat de filmster Leni Riefenstahl in ongenade zou zijn gevallen. Er zou niets aan de hand zijn — dat brullen de communisten ook steeds — en het bericht van Leni's val zou op kwaadaardige leugens berusten.

Intussen is, ondanks het „es ist nicht wahr" van dr. Joseph, komen vast te staan, dat Leni Riefenstahl spoorloos verdwenen is.

Wanneer men haar opbelt op haar oud nummer in de Rijkskanselarij — waar zij appartementen in de omgeving van de Führer had — krijgt men ten antwoord, „dat zij verhuisd is zonder adres achter te laten".

Waaruit men veilig de conclusie kan trekken, dat zij, die eens ten voorbeeld werd gesteld aan elke Duitse vrouw, inderdaad het tragische lot van uitgeworpene heeft ondergaan. En dat de Duitse tegenspraak van a tot z gelogen is.

Hitler's stamboom.

De meeste Duitsers zijn er niet mede tevreden te weten, dat ze rechtstreeks van Adam en Eva afstammen. Hoe zou een edelgermaan hierin ook kunnen berusten? Stammen negers en hottentotten ook niet van deze af? Het is tegenwoordig een sport in Duitsland geworden zijn stamboom, zijn „Ahnentafeln" uit te zoeken. Het buitenland heeft zich al meermalen voor Hitler's voorvaderen geïnteresseerd, maar de uitslag van het onderzoek klopte niet met de waarheid, zeiden de Duitsers.

Schepenlijst over de maand Augustus 1937.

11.	Palatia	Duitsch	P. Cabello	P. Colombia
12.	Costa Rica	Ned.	P. Colombia	P. Cabello
12.	El Libertador	„	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
13.	Amazone	„	Maracaibo	P. Cabello
13.	Phrygia	Duitsch	P. Colombia	P. Cabello
13.	Alemania	„	Maracaibo	Maracaibo
14.	Scholar	Eng.	Liverpool	?
14.	Iris	Ned.	Centraal Amerika	Kingston.

Thans is in het „Stamm-und Anhnentafelwerk der Zentralstelle für deutsche Personen- und Familien-Geschichte" te Leipzig de echte stamboom van de Führer verschenen. Na een langdurige en nauwgezette studie heeft men de afkomst van Hitler tot in de 16de eeuw kunnen nagaan. Overbodig te zeggen, dat hij zuiver „Arisch" is. Alle voorvaderen van de Führer waren kleine boeren in het N.W. van Beneden Oostenrijk. De eerste, die een beambtenloopbaan had, was Hitler's vader.

De naam Hitler werd in vorige eeuwen vaak heel anders geschreven: o.a. Hiedler en Huettler. Deze schrijfwijze zou afgeleid zijn van het woord Hütte, dat hut of keet of — zoals de Leipzigse geleerden hoffelijk zeggen — kleine boerderij betekent.

De echte nazi's zullen blij zijn te vernemen, dat Hitler, die thans 48 jaar is, waarschijnlijk heel oud zal worden. De gemiddelde leeftijd van zijn voorvaderen is namelijk 70 jaar. De oude Hiedlers en Huettlers hadden echter, in tegenstelling met hun eminente nakomeling, heel veel veel kinderen.

DIPLOMATIE VAN HET VATICAAN.

Merkwaardige beschouwingen van een Engelse schrijver.

Een Engelse schrijver, William Teeling, heeft een boek over de tegenwoordige Paus uitgegeven („The life and Work of Pius XI", Lovat Dickson Limited Publishers, Londen). De heer Teeling is een publicist van naam, aldus het Handelsblad, die veel studie van sociaal-economische vraagstukken heeft gemaakt, o.a. van werkloosheid en emigratie, grote reizen voor dit doel heeft gemaakt en derhalve een aantal boeken een lange lijst van couranten- en tijdschriftartikelen op zijn naam heeft staan: hij is o.m. medewerker van de „Times".

In het hier bedoelde werk behandelt hij om zo te zeggen het politieke aspect van het bestuur der R. K. Kerk onder het bewind van de Paus Pius XI, „The Pope in Politics", zoals hij het boek zelf nader aangeduid heeft; waarbij hij overigens zelf de reserve maakt, dat het godsdienstige element in deze dingen nooit geheel aan de beschouwing onttrokken blijven kan. De schrijver beschouwt nu de positie der R. K. Kerk in elk land afzonderlijk, en komt dan tot de generale conclusie, dat zij een macht is waarmede rekening gehouden moet worden: ook in de Engels-sprekende landen, waar in het algemeen het Vaticaan toch geen grote invloed heeft. De Kerk heeft, zo betoogt hij, in de eerste plaats een groot aanpassingsvermogen tegenover de politieke stelsel in de landen, maar zij heeft ook zelden haast om conflicten uit te vechten, zij kan wachten; en het hangt geheel van het temparament van de regerende Paus af, of een strijd tegen bepaalde machten al of niet uitbreken zal. Maar Pius XI, het tegenwoordige hoofd der Kerk, heeft menigmaal zulk een strijd aangebonden, hij is veel minder geneigd om af te wachten dan zijn voorgangers van de laatste tijd.

De heer Teeling verklaart dit verschijnsel uit de persoonlijke sterke overtuiging van de Paus, dat het bolsjewisme het grote wereldgevaar is, dat men, niet tot ontwikkeling mag laten komen. Volgens schr. mag men trouwens wel aannemen, dat de persoonlijke sympathie en belangstelling van Pius XI meer uitgaat naar sommige landen ten Oosten van Rome dan naar de democratische staten in het Westen der wereld. Intussen gevoelt het opgroeiende R. K. geslacht in vele landen zich zeer weinig in contact met het centrale bestuur der Kerk, dat het als een verouderde organisatie ziet, die bovendien te veel in handen is van mensen op leeftijd. In de democratische landen ziet men met misnoegen de invloed van het fascistische Italië, dat de meeste hoge autoriteiten in het Vaticaan oplevert, en elders — in Italië zelf en in Duitsland — is een aanzienlijk deel der R. K. jeugd naar „totalitaire" groepen overgelopen, juist door dat gemis aan contact met de Vaticaanse leiding der Kerk. Wie zou overigens geen sympathie hebben voor de uiterst levenskrachtige grijsaard, die niet alleen de strijd tegen anti-christelijke macht met zoveel moed voert, doch ook de strijd tegen zijn verzwakt lichaam en de pijnen, die hij doorstaat? Maar tragisch is het, dat een zo groot deel der katholieken die niet in het fascisme als een blijvend stelsel geloven, de R. K. leer soms ziet vereenzelvigen met de politieke stroming, die het fascisme is: de politieke organisatie der Kerk zal daarom veranderd moeten worden, verjongd en tevens zo, dat het fascstische Italië er minder invloed op heeft."

Aldus deze Engelse schrijver, wiens inzicht wij natuurlijk voor zijn volle verantwoordelijkheid laten.

De jongste gebeurtensisen in Frankrijk bewijzen intussen wel, dat zijn inzichten inzake de verhouding van het Vaticaan tot de z.g. democratische regeringen niet geheel feilloos is.

Dat er onder kath. jeugd een stroming is, die met misnoegen het centraal bestuur der Kerk beschouwt als een verouderde organisatie, hebben wij nooit gemerkt.

Integendeel de organisatie van de Kath. Kerk is nog altijd de meest democratische die wij kennen. Een arme eenvoudige jongen kan evengoed Paus worden als de rijke advocaat.

En de laatste 30 jaren is dit meer dan eens bewezen.

NEDERLAND.

VERBLIJDENDE VERSCHIJNSELEN.

In donker dreigende tijd.

In de laatste aflevering van Het Schild wijst de hoofdredacteur prof. Verhaar op verblijdende verschijnselen. Hij schrijft onder meer:

Goddank is er in ons vaderland een herlevend christendom onder vele indiftenen. Men is zich bewust gaan worden van de dreigende gevaren, die ook onze grenzen overschreden.

Een beweging als de Oxford-groep is een verblijdende manifestatie van een herleven christendom ondre vele indifferente andersdenkenden.

Onze katholieke actie Voor God heeft onder de katholieken een geweldig enthousiasme losgeslagen en de strijd aangebonden met het nieuw-heidendom van communisme en andere heidense bewegingen, die het atheïsme bevorderen.

Een zéér verblijdende gebeurtenis was het, dat de katholieken op alle gebied, ook op staatkundig gebied, onder voorlichting van hun bisschoppen, hun indrukwekkende eenheid hebben gehandhaafd en zelfs verbeterd. De katholieken in Nederland hebben begrepen, dat het algemeen belang der Kerk in deze dagen eist, onverbrekelijk één zijn en in gesloten gelederen te staan achter hun apostolische herders.

Niet minder verblijdend is, speciaal voor ons, dat ons apologetisch tijdschrift blijft staan in het midden der belangstelling, zowel van katholieken als van niet-katholieken. Dat er ook nu nog ongeveer 10.000 abonné's zijn, die Het Schild niet willen missen, om hun in deze verwarrende tijden voorlichting te geven, is een reden tot grote blijdschap en innige dankbaarheid jegens den Algoede, die ons werk op zo'n zichtbare wijze blijft zegenen.

Wij drukken dit citaat af, opdat het de aandacht trekke en zó de lezers de lichtpunten zien, die prof. Verhaar aanwijst.

1o. Er is een herlevend christendom onder vele tot nu toe onverschilligen.

2o. Er is een bezielende en geestdriftige actie, om de eer van God — welker bescherming door Goddelijke Goedheid is neergelegd in mensen-handen! — te verdedigen.

3o. Er is God-zij-dank een steeds dieper en breder doordringende overtuiging, dat wij, katholieken, op héél het brede terrein van maatschappelijk werk, één moeten zijn.

4o. Er is een levendiger behoefte aan principiële voorlichting, aan fundamentele ontwikkeling.

CURACAO.

Eerste Steenlegging Kerk Jan Doret.

In tegenwoordigheid van Z. Exc. Gouverneur Wouters en onder belangstelling van geestelijke en burgerlijke autoriteiten had Maandagmiddag 9 Aug. om 5 uur de eerste steenlegging plaats van de nieuw te bouwen kerk op Jan Doret. We merkten o.a. op Mej. Wouters, de Adjudant Boutmy, verschillende leden van de Koloniale Raad als de Heren Arends, van der Biezen, Maduro en Martijn; de katholieke hoofdambtenaren ten Brink en van der Drift, de commandant der Mil. Politie; vertegenwoordigers van Maatschappijen als de Heren van Nijmegen Schonegevel, Directeur der C.P.I.M.; Menge, directeur der Cur. Trad.; Küp, Mensing, Maduro, waarvan verschillende met hun echtgenoten.

Verder nog de aannemers de Heren Abeen en Rijsdijk, de architect Nooyen en tal van parochianen en vrienden van de Missie.

Na voorlezing van de oorkonde door de secretaris van Mgr., Pater I. de Bruyn, werd het document door zeer vele genodigden ondertekend. Hierna werd het ceremonieel door Z. Exc. Mgr. Verriet verricht, waarbij Z. Exc. Gouverneur Wouters en de Hoog Eerw. Pater Vicarius Zeppenfeldt als Peters en Mevr. Wouters en Mevr. Arends-Savekoul als Meters assisteerden. De plechtigheid werd besloten door een toespraak van Z. Exc. Mgr. Verriet, die aan alle genodigden dank bracht voor hun tegenwoordigheid, wat een bewijs is van waardering voor het werk wat de missie verricht tot het welzijn van het Curaçaose volk. De missie immers is tot alles bereid en schrikt voor geen offers terug, waar het de handhaving en verdieping van de godsdienstigheid en zedelijkheid geldt. Dank bracht Mgr. dan ook aan de edele weldoeners in Nederland en op Curaçao die door hun milde bijdragen de missie in staat gesteld hebben dit werk te ondernemen. „Ik wil het wel vertellen, aldus Mgr., dat het ons dikwijls slapeloze nachten heeft gekost om het missiewerk, wat steeds omvangrijker wordt, bij te houden. Aangemoedigd ook door de krachtdadige steun van de Mgr. Niewindt stichting zijn wij tot dit werk in staat. Doch meer staat er nog op het program o.a. vergroting van de kerk op Montagne, terwijl zich ook op Rio Canario een bevolkingscentrum ontwikkelt, waarvoor de kerk van Groot Kwartier niet voldoende is.

Ook Aruba vraagt dringend uitbreiding waar voor 16000 katholieken 5 parochies en 5 priesters beschikbaar zijn, zodat ieder die enigszins verstand heeft van het parochiewerk, kan zien, dat het in deze omstandigheid niet alleen onmogelijk is het katholieke leven vooruit te helpen, maar zelfs in stand te houden.

Daarbij komt nog de zorg voor de jeugd. Wil het godsdienstig leven, bloeien dan moet er met alle kracht gewerkt worden aan de godsdienstige en zedelijke ontwikkeling van de Curaçaose jeugd. Moge daarom Gods zege rusten op de Nederlandse en Curaçaose weldoeners die in offervaardigheid blijk geven van hun waardering voor het werk van de missie.

GROTE BELANGSTELLING BIJ VERKENNERSDEMONSTRATIE.

Curaçaoënaars voeren dansen uit

We lezen in de Tijd:

Men zal zich herinneren dat enige jaren geleden het hoofdkwartier van de R.K. Verkennersgroepen St. Michaël en St. Joseph grotendeels door brand vernield werd en van de materialen ook niet veel meer overbleef. Nu met de Jamboree en het zomerkamp tenten e.d. nodig zijn, is daar geld voor nodig. Tot stijving van beide kassen hadden de groepen gezamenlijk een demonstratie op touw gezet.

Allereerst het prachtige weer, maar ook de deelname der Curaçaose voortrekkers lokten die dag veel bezoekers naar de Wandelweg, zodat bij de opening ruim 600 personen aanwezig waren. Onder de aanwezigen merkten wij op: mr. G. Mutsaerts, ass.-distr.-comm. voor voortrekkers, Stappershoef, adj. Dioc. Verk.-geestelijke Rector G. Schneiders en praeses W. Simons.

Om twee uur marcheerden welpen, verkenners en voortrekkers het terrein op. Na de opening met het breken van de vlaggen, het uitspreken van gebed en verkennerswet, volgde een spel van de welpen, waarna zij een demonstratie gaven in het Vreede-seinen. Zij seinden „Ter ere van onze Curaçaose gasten seinen we iets in hun landstaal, het Papiaments: Com ta bal cu pader Kranwinkel" (dit betekent: Hoe gaat het met pater Kranwinkel? Deze pater is zeer bemind op Curaçao. Zijn studiën voltooide hij in Holland). Dit werd door de West-Indiërs met een keiharde yell beloond. Bij een Monkey-brigde, gebouwd door verkenners der St. Michaël, vielen zogenaamd drie verkenners uit deze brug. De slachtoffers, die geacht werden kwetsuren te hebben opgelopen, werden keurig verbonden door voortrekkers van de Ad. Kolping-stam.

De attractie van deze middag waren wel de dansen, uitgevoerd door de Curaçaoenaars. Door vioolspel begeleid voerden zij de Kurbi- en Morrisdans uit. Dat dit zeer op prijs werd gesteld, bleek uit een hartelijk applaus en het geyell der aanwezige verkenners. Nog volgden een opvoering door de welpen van St. Joris en de draak; spinning-rope, jakardraaien en zwaarddans door de St. Michaël; pionieren door voortrekkers der St. Joseph; enige spelen en E.H.B.O. door de welpen. Tijdens de demonstraties werd muziek en zang ten gehore gebracht door enige V.T.'s der Eng. Dollfuss-stam en ontbrak ook de komische noot niet.

Intussen hadden twee patrouilles van de St. Josephtroep een volledig patrouillekamp ingericht, waarbij gekookt werd. De hoge gasten werden uitgenodigd aan tafel te komen. Dat jongens ook kunnen koken, bewijst wel, dat de heren het zich goed lieten smaken.

Na een hekkensjel door alle deelnemers werd deze goedgeslaagde demonstratiemiddag met het strijken der vlaggen en gebed gesloten.

De Gouverneur op Aruba.

We lezen in El Despertador, dat op de audiëntie van de Gouverneur, behalve de ambtenaren slechts 1 of 2 personen aanwezig waren!

Drueta.

Dit is de naam van een nieuwe verfrissende drank, waarvan de firma E. & G. Martijn importeurs zijn.

Drueta is een Deens fabricaat, vervaardigd van vruchtensap, aldus in een mededeling van de firma, en melkzuur en wordt in Europa zeer veel gebruikt. aangezien het een medicinale drank is.

Een proef kunnen we aanbevelen.

Diefstal.

Als verdacht van diefstal van geld is door de Politie aangehouden en aan het Hoofdbureau van Politie in bewaring gesteld de 29 jarige smid L.

Bedreigd.

De 30-jarige chauffeur E. heeft aangifte gedaan, bedreigd te zijn door de Chinezen L. P. en Z. K., die ook op hun beurt eveneens aangifte deden van bedreiging door E. De Politie stelt in deze zaak een onderzoek in.

Bankbiljet kwijt.

Door de 36 jarige zeeman M., is aangifte gedaan, dat hij aan boord van een schip, aan boord waarvan hij de reis van Aruba naar Curaçao had medegemaakt, een bankbiljet van ƒ 25.— is kwijt geraakt, waarom hij vermoedt dat dit geld hem is ontstolen. De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

Poging tot moord.

Als verdacht van poging tot moord subs. doodslag is door de Politie aangehouden en aan het Hoofdbureau voor onderzoek in bewaring gesteld de 53-jarige slager Ch.

In een greppel gereden.

Ter hoogte van plantage Veeris is een luxe-auto, rijdende in de richting van Julianadorp aan de linkerzijde van de weg in een greppel gereden, met het gevolg dat de auto werd beschadigd en een inzittende licht gewond. De oorzaak van het ongeval schijnt te liggen in het houden van een wedstrijd (onderling) met een andere auto. De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

Diefstal.

Als verdacht van diefstal van een pantalon en een gouden armband is door de Politie aangehouden en voor onderzoek aan het Hoofdbureau van Politie alhier in bewaring gesteld, de 16-jarige winkelbediende **M.**

Afpersing.

De 33-jarige tekenaar L. heeft bij de Politie aangifte gedaan dat een persoon, hem bekend onder de naam R., hem een bedrag van ƒ 10.— had afgeperst.

De Politie stelt in deze zaak een onderzoek in.

Grote ramp in Marcaibo.

Maandag werd in de Venezolaanse radio mededeling gedaan van een grote ramp op het Meer van Maracaibo. Daar de gegevens nog al verschillen, geven we hier de gegevens van de Beurs.

Een grote tweedeksschoener, waarop zich ongeveer 240 passagiers bevonden, de Anna Syphila, was op weg met een groot aantal arbeiders en hun huisgezinnen naar een der olievelden.

Daar een harde wind over de watervlakte blies en men nog gezien heeft, dat het schip tegen de gewoonte in alle zeilen bijgezet had, vermoedt men, dat het gekapseisd is, enmede doordat het schip bijna overbelast was met mensen, geheel omgeslagen is, waarbij de opvarenden of in het touwwerk geraakten of onder de boot kwamen.

Slechts een 70 personen werden gered.

Op last van de overheid werden Maandagavond alle vermakelijkheden in Maracaibo gesloten en de vlaggen halfstok gehesen. Men bracht lichten op de kerkhoven aan, teneinde in staat te zijn een groot aantal graven te delven om de slachtoffers te bergen.

Z. Exc. Gouverneur Wouters verzond de volgende telegrammen:

Su Excelencia General Lopez Contreras
Presidente Venezuela Caracas
Informado del infausto acontecimiento en Lago Maracaibo deseo manifestar a Su Excelencia participacion gobierno y Curaçao en duelo nacional.
Wouters Gobernador Curazao

Su Excelencit Doctor Serano Presidente estado Zulia
Maracaibo.
Gobierno y pueblo Curazao ruegan a Su Excelencia aceptar mas sentida condolencia por lamentable desgracia Lago Maracaibo participando en duelo.
Wouters Gobernador Curazao.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 6 tot en met 12 Aug. 1937.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Roxy.
Sins of Man
Red Salute
Human Cargo
Girl's Dormitory

Cinelandia.
Under your Spell
Charlie Chan in Shanghai
Return of Sophie Lang
Sky Parade

Hollywood.
Girl's Dormitory
Country Doctor
Bullets of Ballets
Under the Spell
Sins of Man.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Roxy.
Flying down to Rio.

K
KRO
O

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.C.J. Golflengte 31.28
15 Augustus 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Rond de Nederlandse Poëzie door Pierre van Valkenhoff
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Gehuurde deftigheid en elegantie!

Een der nummers van het dagblad der Engelse kleermakerspatroons bevat een zeer merkwaardig artikel „Gehuurde elegantie."

In dit orgaan van de deftige Engelse tailors, wordt als „very shocking" genoemd het feit, dat het ook aan gene zijde van het Kanaal langzamerhand gewoonte gaat worden, dat de heren voor bijzondere gelegenheden hun kleding gaan huren. Verschillende grote firma's hebben zich reeds ingericht op het verhuren van jacquetten, redingotes, smokings, fracs, ski- en jacht-costuums. Voor de tailors inderdaad een bedenkelijk verschijnsel.

Uitvoerig maakt het artikel er melding van, hoe de Engelse heren, die eertijds op het punt van kleding zo streng-conservatief waren, er vooral na de oorlog toe zijn overgegaan zich slechts colbertcostuums te kopen om zich de uitgaven voor luxe-kleding te kunnen besparen. Na elkander verrijzen in de laatste tijd de zaken der costuum-verhuurderijen uit de grond op. Hoe uitgebreid de cliëntèle van sommige dezer zaken wel is, moge hieruit blijken, dat zij gemakkelijk vierduizend heren op één avond in een onberispelijke frac kunnen steken. Geen wonder, dat in het aangehaalde artikel met zeer gemengde gevoelens over deze „gehuurde elegantie" gesproken wordt.

We behoeven dus voortaan de personen, die op de afbeeldingen in de „Graphic" of de „Londen News" in jacquet, frac, golfbroek of smoking paraderen of op de glanzende parketvloeren of op de smaragdggroene sportvelden tot nu toe als de vertegenwoordigers der high life golden, niet steeds met afgunstige blikken gade te slaan, want ze lopen daar rond in een pakje, dat niet eens het hunne is.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Bij de beschieting van het Italiaanse ss. Mongolia door Valencia-vliegtuigen, werd de gezagvoerder dodelijk gewond en de Nederlandse waarnemer de Bruin van de non-interventie commissie gewond.

UIT NEDERLAND.

In Kampen werd een vertegenwoordiger van een Duits dagblad gearresteerd die foto's maakte van verdedigingswerken.

Voor de Jamboree, die Maandag door Baden Powell gesloten is, was het zo druk, dat er geen autobussen in Nederland meer beschikbaar waren.

De B.P.M. doet exploraties naar olie in de omgeving van Meppel, men zal boren tot 720 M.

Het ss. Maaskerk dat bij Kaap Palma op de Brentonrots gelopen is, is zwaar beschadigd. De 28 passagiers zijn gered. Of het schip behouden kan worden?

Volgens Aneta zal de Heer Heldring aftreden als Directeur van de K.N.S.M.

De Nederl. Ind. Gas Mij. besloot per 15 September tot algehele aflossing over te gaan van de nog uitstaande $4\frac{1}{2}\%$ obligatieleningen 1930, proresto 3.281.000 gulden.

De vorige week hebben we reeds medegedeeld, dat wij, in tegenspraak met de Beursberichten, die spraken van 6 Aug. uit de Aneta berichten vernomen had, dat de Oost- en West-Indische padvinders op 10 Aug. de gasten zouden zijn van H. M. de Koningin op het Loo.

Uit de Anetaberichten van de Nirom van hedenmorgen blijkt inderdaad dat de Curaçaose, Sabaanse en Oost-Indische padvinders gisteren 10 Aug. op het Loo zijn ontvangen.

De stand in het landen schaaktoernooi te Stockholm is thans 1 Amerika; 2 Polen; 3 Letland; 4 Nederland. In totaal doen 20 landen aan de wedstrijden mede en verschillende sterke spelers werden rond de tafels geschaard.

De bekende voetballer Bakhuis zal naar de beroepspelers overgaan en een contract tekenen voor een voetbalclub in Reims.

DE PADVINDERIJ

II. De Engelse Padvinderij is niet neutraal.

De godsdienstige inslag van de beweging is vastgelegd door de stichter in de derde van zijn Algemene Regels:

a) Verondersteld wordt dat iedere padvinder behoort tot een godsdienstige gezindte en de regels daarvan naleeft.

b) Als de leden van een troep allen van een zelfde godsdienst zijn, is het aan te raden, dat de gezamenlijke godsdienstoefeningen door de groepsleider worden geregeld en de godsdienstinstructies vastgesteld in overleg met de kapelaan of een ander door het godsdienstig genootschap aangesteld persoon.

c) Als een troep bestaat uit padvinders van verschillende godsdiensten, moet men hen aansporen de oefeningen te volgen van hun eigen godsdienst en niet een soort gemeenschappelijke oefening organiseren. Ieder zegt zijn dagelijkse gebeden of woont zijn wekelijkse godsdienstoefeningen bij zonder vertoon van drukte. Ieder moet de gelegenheid krijgen om te gaan, maar niemand wordt **gedwongen.**

De auteur zelf commentarieert deze regeling als volgt:

„Men heeft met opzet enige rekbaarheid gegeven aan de reglementering van de godsdienstige observanties, om aan de verschillende organisaties, die van ons systeem gebruik maken, de handen voldoende vrij te laten. In deze aangelegenheden moet ieder zijn eigen aanwijzingen geven. Daar onze Bond bestaat uit jongens van alle geloofsbelijdenissen, konden we geen al te strakke regels opzetten, zelfs al hadden we dat gewild."

Uit deze regel blijkt dus duidelijk genoeg het onomwonden verlangen van het Hoofdkwartier, dat de groepsleiders en andere chefs de nodige maatregelen treffen, om te zorgen dat de jongens voldoende op de hoogte zijn van hun verplichtingen tegenover God, waarover gesproken wordt in de Belofte. Een godloze, neutrale of lekenpadvinder (zoals de Fransen zeggen), is dus een onding, mag niet bestaan in Engeland en dit land betreurt ten zeerste, dat ze in andere landen wel bestaan. Baden Powell verklaarde zelf enkele jaren geleden aan 'n pater Jezuiet, die lid is van de hoofdraad van de Belgische padvinderij: „Een padvinder is vóór alles een gelovige; ik verwerp absoluut alle padvinderij, waaraan geen godsdienstige overtuiging ten grondslag ligt."

Men had natuurlijk ook een soort eenheidsgodsdienst kunnen vormen, een geloofsbelijdenis, waar zowat iedereen ja op zeggen kan, maar daar zou toch meniggeen bezwaren tegen gemaakt hebben.

„Indien wij de noodlottige fout begaan hadden, om de godsdienst te negéren, of te trachten een aparte padvindersgodsdienst te lanceren, dus een soort neutraliteit, dan zouden we nooit geworden zijn, wat we nu met trots beweren te zijn: een nationale stichting."

Wat kan men eigenlijk voor ernst verwachten van hen, die zulk een zonderlinge overeenkomst hadden aangenomen! Deze kunstmatige eenheidsgodsdienst zou te weinig omvatten voor de een en misschien te veel voor de ander; deze godsdienst, die een soort kleinste gemene veelvoud zijn zou van alle godsdiensten, zou aan niemand voldoen en aan niemand belang inboezemen.

Het zou de verwoesting betekenen van een van de grondslagen van de padvinderij, want de Chief Scout wil, dat de godsdienst deel uitmaakt van de padvinderij, d.w.z. dat men zich met de zelfde volledige ernst van zijn godsdienstplichten kwijt, als van elk ander voorschrift; dat men minstens evenveel ijver toont voor zijn godsdienst als voor de spelen en het halen van diploma's.

Hiervoor is natuurlijk nodig dat ieder zijn eigen godsdienstige voormannen heeft; alleen de godsdienst van het kind oefent een grondige invloed uit op zijn gedrag. Alle godsdienstige gezindten waaraan Baden Powell deze zienswijze uiteen zette, moesten verklaren dat ze het met hem eens waren.

Elk heeft Regel 3 in overeenstemming met zijn eigen praktijk gebracht. Vele Protestante troepen hebben Zondags, behalve een gemeenschappelijke morgendienst, ook les in de H. Schrift. Katholieke troepen hebben hun catechismus, hun congregaties. In Londen hebben ze zelfs eens in de maand een speciale H. Mis in de kathedraal van Westminster. Vele padvinders gaan onder die H. Mis te communie. Enkele jaren geleden werd er zelfs retraite gegeven aan een troep van vijftig padvinders, waaronder enige die niet katholiek waren.

— Godsdienstige onafhankelijkheid wordt gewaarborgd. — De kerkelijke autoriteiten waken in beginsel, dat katholieke jongens zich niet bij voorkeur aansluiten bij protestante of gemengde troepen. Zoveel als mogelijk is, sticht men gelijkvormige troepen.

In godsdienstig opzicht staat iedere groep op zich zelf. Alleen als de leider van een gemengde troep propaganda zou gaan maken voor een bepaalde godsdienst overtuiging, of anti-godsdienstige ideën zou gaan verkondigen, is tussenkomst wenselijk. Dat zou trouwens in strijd zijn met de opzet van de padvinderij en 'n dergelijke leider beloopt alle kans om zijn ontslag te krijgen. Maar zo iets is bijna uitgesloten, want de benoeming van de leiders geschiedt altijd door de autoriteiten van de padvinderij na overleg met de betreffende kerkelijke autoriteiten. Als een bisschop of een pastoor een candidaat voorstelt, zet de chief scout zonder aarzelen zijn handtekening onder het brevet, als hij van de andere kant over de vereiste kennis en geschiktheid beschikt voor het leiderschap. Het is niet alleen tegen de echte scoutspirit, maar ook tegen de practijk, dat door het hoofdkwartier er aan een slechte katholiek een leidersvolmacht zou worden gegeven over een katholieke groep of aan een godsdienstloze voor een christelijke.

Waar de beweging dergelijke garantie biedt aan de kerkelijke overheden, begrijpt men gemakkelijk, dat de bisschoppen niet lang geaarzeld hebben om toe te treden. **Katholieke troepen en katholieke leiders worden overal met de zelfde** broederlijke hartelijkheid ontvangen, als ieder ander.

Het is dus absoluut verkeerd om te zeggen: de padvinderij is een neutrale beweging. En de stichters èn de beginselen geven blijk van een andere opvatting. De Padvindersbond van Engeland eist van haar leden, dat ze practizerend lid zijn van een bepaalde godsdienst.

Die groepen van verschillende godsdienst staan onafhankelijk naast elkaar en omvatten over het algemeen slechts kinderen, die het zelfde geloof belijden.

In een land als Engeland, waar het aantal Kerken en secten zo groot is, zou een andere oplossing van dit delicate probleem ook moeilijk gevonden kunnen worden. De eenheid van de Bond wordt op die manier niet verbroken, de rechten van het geweten en die van het kerkelijk gezag worden geëerbiedigd. Deze houding is alleszins voorkomend, wellevend en ruim van opvatting.

Het is ook zeker verkeerd om te zeggen, dat de padvinderij in wezen protestant is. In landen waar de katholieken de minderheid vormen, zal allicht ook het grootst aantal troepen protestant zijn, maar dat is een zuiver bijkomstige omstandigheid.

In België ziet men het tegendeel; daar zijn de leden van de „Baden Powell Boy Scouts" — de enige bond aan wie Sir Baden Powell zijn naam gegeven heeft — alle katholiek.

Het is wèl een wezenskenmerk van de padvinderij, dat haar leden gelovig en godsdienstig moeten zijn.

(wordt vervolgd.)

SPEERWERPERS AAN HET OEFENEN. Hier ziet men de Engelse speerwerpers aan het oefenen voor het Koninklijk tournooi te Olympia.

Zeilvaart over de maand Juli 1937.

Binnengekomen van:	
Aruba	43
Azua	1
Bonaire	27
Higuerote	5
La Guaira	9
La Vela de Coro	2
Maracaibo	1
Pampatar	1
Pto. Cabello	33
Rio Hacha	2
San Pedro(Macoris)	1
Tucacas	29
Zee	19
Totaal	164

Vertrokken naar:	
Aruba	41
Azua	1
Bonaire	30
Guanta	2
Jacmel	6
La Guaira	23
Las Piedras	1
La Vela de Coro	11
Maracaibo	1
Ponce P.R.	1
Pto. Cabello	47
Rio Hacha	1
Totaal	165

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 8 Augustus 1937.

Hollandia — Hercules	5—0
S.U.B.T. 2 — Asiento 2	2—1

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	**gem.**
Volharding	8	7	1	0	15	4	15	1.87
Jong Holland	8	5	2	1	22	8	12	1.50
S.U.B.T.	8	5	1	2	17	6	11	1.37
Scherpenheuvel	8	4	2	2	19	8	10	1.25
R.C.C.	8	3	1	4	6	10	7	0.87
Hollandia	9	3	0	6	16	20	6	0.66
Asiento	8	2	1	1	11	15	5	0.62
Hercules	9	2	1	6	5	20	5	0.55
Transvaal	8	1	1	6	5	18	3	0.37

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	3	3	0	0	10	3	6	2.—
R.C.C. 2	1	1	0	0	1	0	2	2.—
Volharding 2	2	1	1	0	1	0	3	1.50
Jong Holland 2	3	1	1	1	5	3	3	1.—
Scherpenheuvel	3	1	0	2	2	7	2	0.66
Asiento 2	3	1	0	2	4	3	2	0.66
Transvaal 2	2	0	1	1	0	3	1	0.50
Hercules 2	3	0	1	2	3	7	1	0.33

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	4	3	0	1	8	3	6	1.50
Atletico	2	1	1	0	5	3	3	1.50
D.C.C.	3	1	2	0	2	1	4	1.33
Be Quick	2	0	2	0	3	3	2	1.—
Jong Curaçao	3	1	1	1	6	3	3	1.—
D.D.V.O.	4	1	1	2	3	3	3	0.75
Hilversum	3	0	1	2	1	5	1	0.33
P.S.V.	2	0	0	2	1	10	0	0.00

HET BESTUUR.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, **de heer H. A. Dennert, Breedestraat** 181, **telefoon 640.**

Pelgrims per vliegtuig.

Zoals bekend is, is het de vurigste wens van elk goedgelovig Muzelman, ten minste één maal in zijn leven een pelgrimstocht te maken naar Mekka en daar zijn gebeden te verrichten voor de heilige Kaaba.

De tocht naar Mekka, in de woestijn van Arabië, is een zware en moeilijke, die eertijds weken duurde. De meeste pelgrims legden de weg af op de rug van een kameel of een paard, doch de arme Muzelmannen gingen te voet. Duizenden zijn in de loop der jaren bezweken in de nabijheid van de heilige haven.

Jaarlijks wordt Mekka door ongeveer 70.000 bedevaartgangers bezocht. De vooruitgang van de moderne tijd heeft ook hier reeds verschillende wijzigingen mogelijk gemaakt, waardoor een reis naar de heilige plaats minder gevaarlijk en minder vermoeiend is geworden dan voorheen. Vooral voor de rijke Mohammedanen is het thans ook al heel gemakkelijk aan hun godsdienstige verlangens te voldoen. Er is namelijk een speciale luchtlijn geopend, die bediend wordt door de „Airwork of Egypt".

De route gaat van Kairo naar Assoean door het dal van de Nijl, vandaar over de Rode Zee naar de havenplaats Dzjedda, vanwaar het laatste gedeelte tot Mekka in een ommezien wordt afgelegd. De vliegtocht kost 25 pond sterling; waarlijk een koopje voor zulk een gemak. Deze lijn moet het reeds zeer druk hebben, daar tal van welgestelde Mohammedanen er gebruik van maken.

Een club uit de dood herrezen.

In Londen, de stad der clubs, is thans een nieuwe club opgericht. Leden kunnen slechts zijn zij, die uit de dood zijn opgestaan. Natuurlijk niet in de letterlijke betekenis van het woord, maar op papier. Deze zonderlinge club bestaat dus uit mensen over wie reeds een doosbericht werd verspreid.

Men onderscheidt de leden in „Courantenleden" en „Ambtelijke leden". Een courantenlid heeft het niet verder gebracht dan dat zijn overlijden in een of ander nieuwsblad bekend werd gemaakt, doch zich later nog in een goede gezondheid bleek te mogen te verheugen.

„Ambtelijk lid" is hij, wiens dood in de boeken van de burgerlijke stand staat vermeld — die dus officieel uit het land der levenden is afgeschreven en die, nadat alle formaliteiten vervuld waren, plotseling weer te voorschijn kwam. Onder deze laatste categorie nemen de deelnemers aan de wereldoorlog de grootste plaats in. Zij zijn ook de eigenlijke stichters van deze griezelige club, die slechts éénmaal per jaar bijeenkomt, om dan onder het genot van een whiskey-soda een gezellig praatje te houden over de „goede oude tijd", toen zij nog „dood" waren.

Wie volgt.

Dierenarts (op de huisdieren-kliniek): „Wie volgt?" (Een hond begint te blaffen.)

Dame (protesterend): „Neen, mijn kat!"